

DESATERO PRO POHODOVÝ ŠKOLNÍ START

Možná vás jako rodiče budoucího prvňáčka zajímá, co všechno by předškoláček měl, před nástupem do školy, umět a proč:

1. **Jméno a příjmení, bydliště** = aby si prvňáček dokázal poradit, kdyby se zatoulal
2. **Převléknout se, zapnout zip, zavázat tkaničky** = aby byl nezávislý v šatně či při převlékání na tělocvik
3. **Znát barvy, geometrické tvary** (čtverec, trojúhelník, kruh, obdélník), **směry** (vlevo, nahoře, před, vedle, blízko, potom atp.) = aby uměl reagovat na pokyny paní učitelky: „vytáhni si z pouzdra modrou pastelku, na horní řádek v sešitu teď nakreslíme čtvereček“. Doma můžete trénovat! Ale, místo zkoušení dítěte („co je tohle za barvu...? Už bys to měl vědět!“) co nejčastěji danou věc jen sami popisujete („dnes spinkáš v modrém pyžamku“).
4. **Napočítat od 1-10** = pro základní matematickou představu, na kterou bude ve škole navazovat psaní jednotlivých číslic a jednoduché početní úlohy
5. **Držet správně pastelku či tužku** = aby ho psaní ve škole, díky špatnému úchopu, rychle neunavilo. Pokud si nejste správným držením jistí, nestyďte se zeptat paní učitelky ve školce. Jemnou motoriku (svaly na ruce) můžete doma kreativně trénovat = obětujte pár těstovin a nechte je ho navlékat duté tvary na syrovou špagetu, popřípadě dejte dítěti cedník a podpořte ho, aby neuvařené špagety do dírek vsunovalo ;-). Podporujte ho ve stavění z lega. Nechte ho roztrhat starý leták na co nejmenší kousky a lepit z nich obrázky. Umožněte mu modelovat z plastelíny, stříhat nůžkami atp.
6. **Vyslovovat správně všechny hlásky** = aby se nebál mluvit s ostatními a předešlo se necitlivému posměchu vrstevníků. Mezi obtížné hlásky patří hlavně „R“ a „Ř“. Budte však nároční i ve správném vyslovování hlásek ostatních, kontaktujte neodkladně logopeda.
7. **Najít v obrázcích rozdíl** = aby dokázal správně přepsat všechny detaily neznámého písmenka z tabule do sešitu. Schopnost udržet zrakový vjem nového tvaru a přenést ho do psané podoby je složitá dovednost, která dozrává právě v předškolním věku. Jako rodič můžete zraní podpořit! Hrajte pexeso, nechte ho skládat puzzle. Hledejte v dětských časopisech úkoly s obrázky, kde má dítě hledat shody a rozdíly mezi podobnými fotkami. Poprašte stůl trochou mouky, rozdělte prostor na dva díly. Sami nakreslete do mouky jednoduchý tvar (čtverec, klubíčko, srdce, domeček s komínem atp.), úkolem dítěte je ho do vedlejšího prostoru co nejpřesněji překreslit. Začněte něčím velmi jednoduchým a přidávejte detaily. Kreslete pouze obrázky, učit písmenka ani číslice zatím dítě nemusíte.
8. **Slyšet hlásky na začátku, konci i uprostřed slova** = „dnes se budeme učit písmenko...„M““, bude věta, kterou prvňáček uslyší od paní učitelky velmi často. Přitom, schopnost rozlišit hlásku ve slově je taktéž dovednost, která v předškolním věku postupně dozrává. Dítě si nevymýšlí, pokud vám tvrdí, že na začátku slova „voda“ slyší například „O“. Urputně se snaží, chce, ale hlásku opravdu „neslyší“! Nám, dospělým, to přijde neuvěřitelné, ale je to tak! Budte trpěliví a laskaví. Jako rodič zraní můžete opět podpořit. Hrajte si s dětmi co nejčastěji slovní hádanky. Rozkládejte slova: „Když řeknu č-á-p, na jaké zvířátko myslím?“ Začněte tří hláskovými slovy a ve hře se střídáte: „teď to zkus ty. Po písmenkách mi pojmenuj například něco z obličeje. Co všechno na obličejí je? Přemýšlej a zkus mi něco po písmenkách říct, já budu hádat...“. Pokud bude dítě prozatím v tomto úkolu zcela bezradné, zkuste jiné hry. Roztleskávejte slovo na slabiky („se-ma-for“), dítě může na jednotlivé slabiky nejen tleskat, ale i skákat, dupat, šermovat rukou ve vzduchu, mačkat si nos, ukazovat na jednotlivé prsty...kreativně se meze nekladou! Vymyslete jakékoli slovo, úkolem dítěte je najít rým („sklenička...kytička“, „strom...hrom“). Hrajte „ukecaný slovní fotbal“, tj. popište dítěti slovo, na které myslíte bohatě a s detaily, střídáte se („myslím na zvíře, které najdeme u nás jen v zoo. Má dlouhý chobot a velkánské uši...“). Hrát se slovy si můžete třeba v autě nebo na zastávce při čekání na trolejbus, či doma, mezi reklamami při pohádce.
9. **Dokončit méně zajímavý úkol** = i když budou paní učitelky činnosti při výuce často měnit, občas bude potřeba zacílit pozornost i na méně zajímavý úkol. Pozornost se dá trénovat různě. Doma třeba tak, že sami dítě napjatě sledujete, když vám něco vykládá a podporujete ho v cíleném očním kontaktu i vy, když potřebujete, aby vás pozorně vyslechlo i ono až do konce.
10. **Dokázat odvážně reagovat v různých sociálních situacích** = jít sám do šatny, najít třídu, svou lavici. Oslovit spolužáka, nechat paní učitelku domluvit. Umět se ozvat, když potřebuji jít na záchod. Nachystat si sám svačinku, uklidit po sobě. Mluvit s druhými ve větách, správně skloňovat. Dětem tykat, dospělým vykat. Umět smysluplně vyjádřit myšlenku, nápad, pocit. Nestyďet se požádat o pomoc. Projevit soucit, ohleduplnost, poznat nevhodné chování. Dokázat pozdravit, poprosit, poděkovat. Zmíněné dovednosti většinou předškolák „trénuje“ nevědomky v běžných sociálních situacích (ve školce, na hřišti, v trolejbusu, v obchodě atp.). Jeho sociální inteligenci však můžete rozvíjet! Co nejčastěji se dítěte ptejte, jak by řešilo různé situace (např.: „co bys udělal, kdybys našel něčí peněženku / kamarád se bál jít domů / našel toulavého psa / oslovil tě dospělý, že tě svezl svým autem atp.“). Povzbuzujte své dítě k vyprávění a dávejte mu další otázky, aby mohlo navazovat na předchozí myšlenky. Oceňte, co se vám na jeho způsobu řešení situace líbí, v čem je přiměřeně kreativní. Podpořte v něm chuť přemýšlet i příště.